

D E N Í K.

Adresa Karlovy university v Praze k 80. narozeninám
presidenta republiky T. G. Masaryka.

Viro illustrissimo atque excellentissimo

THOMAE G. MASARYK,

patriae liberatori,

rei publicae Bohemoslovenicae primo praesidi.

Rector et senatus universitatis Carolinae Pragensis facultatumque omnium professores et cives academici universi pro gratoque animo recordantes Te, vir excellentissime, non solum plurimos et egregios de philosophia libros composuisse multosque per annos scientiam illam iuventuti nostrae tradidisse, sed etiam iura populi nostri semper omnibusque locis defendisse ac nullis periculis deterritum patriam nostram in libertatem vindicavisse et nunc iam duodecimum annum felicissime regere:

Die festo octogesimo natali Tuo virtutes Tuas admirantes laeti libentes gratulantur atque omnia fausta felicia a Deo Optimo Maximo Tibi exoptant.

Dabamus Pragae die VII. mensis Martii a. MCMXXX., qui est ab Universitate nostra condita quingentesimus octogesimus secundus.

Na okraj oslav 80. narozenin pres. republiky T. G. Masaryka.
Den 7. března 1930 zůstane zlatým písmem zapsán v dějinách naší republiky. To nejen proto, že naň připadly 80. narozeniny T. G. Masaryka a že se ho první prezident republiky dožívá v plné svěžesti tělesné a duševní, ale hlavně proto, že v tento den našel se zase celý národ v jedné myšlence, v jedné tužbě a ve společné radosti. Nálada tohoto dne a slavnostní ráz připomínal živě 28. říjen 1918. Nešlo o oficiální oslavy, jaké bývaly za Rakouska, s předepsanou účastí na venek, ale s naprostou neúčastí, ba odporem uvnitř — nikoli, zde šlo o nelíčené, srdečné oslavy muže, jehož zásluhy o stát jsou všemi uznávány. Bylo až dojemné pozorovati ty drobné projevy radosti, úcty a lásky, vycházející od nejprostších občanů, projevy prosté, ale velmi významné; neboť dokazují, že první prezident republiky těší se opravdu lásce nejširších vrstev lidu. A neméně radostné bylo pozorovati, jak i naše menšiny se pro hlavu státu rozehřívají, jak i jim tento prezident náš stát přibližuje. Ale není radosti, aby nebyla aspoň trochu pokažena. Pozorovali jsme, bohužel, že na některých budovách — a to státních — vyvěšené státní vlajky svou nečistotou velmi málo působily ke zvýšení slavnostní ná-

lady. To by se nemělo díti. Státní vlajka má být udržována v největší čistotě a měli by na to zejména přednostové (velitelé) dotčených budov co nejpřísněji dbáti.

Desátého výročí ústavní listiny bylo vzpomenuo slavnostním způsobem za přítomnosti presidenta republiky dne 28. února t. r. Význam, jaký má ústavní listina pro stát, této oslavy zajisté plně zasluhuje; bylo by si vřele přátí, aby vždy ústavní předpisy zůstaly všem občanům pevnou záštitou a něčím, čeho nutno vždy a všude úzkostlivě dbáti. Vždyť tu jde o sám základ veškerého státního života. Pak bude republika opravdu tím, čím býtí má, a budou také občané její pravými republikány. To bude také největší, nejradostnější a trvalou oslavou ústavní listiny. Nechceme při 10. výročí jejím kaliti slavnostní náladu zjišťováním, byly-li opravdu všechny předpisy ústavní listiny vždy a všude úzkostlivě zachovávány (srv. § 22, odst. 1. a 2.), ale nadějeme se, že čím delší čas uplyne, tím stane se všeobecnějším přesvědčení, že nejlepší oslavou a nejbezpečnější zárukou svobody je a zůstane plnění zákonů.

Učte se německy. V minulých dnech četli jsme v denních listech stížnost na to, že v jednom německém městě naší republiky jsou vedoucí místa úřadů obsazována postupně Němci. Nevíme, proč se tak stalo, ale zajisté sotva proto, že by byla dávána Němcům přednost před stejně kvalifikovanými žadateli Čechy. Patrně, jak bývá, nebylo asi českých žadatelů. Nechce se jim »do Němec« z různých důvodů, někdy vážných, jindy nicotných. To je nyní, kdy je ještě dosti českých úředníků, kteří umí dobře německy. Jak bude však za nějakou dobu? Náš právnický dorost pěstuje sice cizí jazyky — což nutno schvalovati — ale nejmenší péči věnuje právě jazyku německému, jenž je nám — toho si nezapírejme — nejpotřebnější a jemuž by se nejsnáze a nejdokonaleji mohl naučiti. Ale bylo by třeba ovšem opustiti Prahu anebo jiné větší české město. Než by náš mladý právník tuto »oběť« přinesl, opustí raději státní službu vůbec. A následek? Za nějakou dobu nebudeme mítí v úřadech Čechy znalé dokonale němčiny a všechna místa, na nichž je znalosti tohoto jazyka nutně zapotřebí, budou obsazována Němci, kteří se v našem státě češtině učí a naučí. Je v tom velké nebezpečí, jemuž by bylo třeba už nyní vhodně čeliti. Nejúčinnějším prostředkem k jeho zažehnutí ovšem bude, když naši mladí lidé vezmou si opravdu k srdci naši výzvu: Učte se německy!

Cestovní stipendia: Ministerstvo spravedlnosti vypisuje pro rok 1930 šest cestovních podpor pro soudce, státní zástupce a kancelářské úředníky. Podpora, jež obnáší 3000 Kč na nejméně